

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax 222 781 471, arnika@arnika.org, www.arnika.org
Program Toxické látky a odpady, Mgr. Kateřina Hryzáková, tel.: 603 497 147, katerina.hryzakova@arnika.org
Tisková mluvčí Arniky Mgr. Zora Kasiková, tel.: 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Královéhradecký kraj (hlášení za rok 2008)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2007 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinnotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Saint-Gobain Orsil s.r.o.	SAINT-GOBAIN ORSIL s.r.o.	Častolovice	1178	↓
2.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	321	↓
3.	KA Contracting ČR s.r.o.	Teplárna Náchod	Náchod	56	↓
4.	Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	Cukrovar České Meziříčí	České Meziříčí	19	↓
5.	Královéhradecká provozní, a.s.	ČOV Hradec Králové	Hradec Králové	11	-
6.	Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	Čistírna odpadních vod Náchod-Bražec	Náchod	9	↑

Tabulka 2 – rakovinnotvorné, možná či pravděpodobně rakovinnotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní** pro člověka obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2008 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	PETROF, s.r.o.	PETROF, s.r.o.	Hradec Králové	3376	↓
2.	PETER - GFK s.r.o.	provozovna Kocbeře	Kocbeře	1477	↓
3.	NOVOPOL a.s.	Velký Třebešov	Velký Třebešov	1429	↓
4.	Saint-Gobain Orsil s.r.o.	SAINT-GOBAIN ORSIL s.r.o.	Častolovice	1178	↓
5.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	477	↓
6.	PRO-COMPOSITE s.r.o.	PRO-COMPOSITE s.r.o.	Bílá Třemešná	379	↓
7.	SAB - Trafo, s.r.o.	SAB - Trafo, s.r.o.	Nové Město n. Metují	172	↓
8.	KA Contracting ČR s.r.o.	Teplárna Náchod	Náchod	56	↓
9.	ŠKODA AUTO a.s.	Závod Kvasiny	Kvasiny	25	-
10.	Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	Cukrovar České Meziříčí	České Meziříčí	19	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi reprotoxické vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexychlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	321	↓
2.	KA Contracting ČR s.r.o.	Teplárna Náchod	Náchod	56	↓
3.	Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	Cukrovar České Meziříčí	České Meziříčí	19	↓
4.	Královéhradecká provozní, a.s.	ČOV Hradec Králové	Hradec Králové	18	↑
5.	Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	ČOV Náchod-Bražec	Náchod	10	~

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Saint-Gobain Orsil s.r.o.	SAINT-GOBAIN ORSIL s.r.o.	Častolovice	1178	↓

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2008 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	959844	↑
2.	KA Contracting ČR s.r.o.	Teplárna Náchod	Náchod	127529	↓

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 v nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	3204299	↓
2.	SKALIČAN a.s.	SKALIČAN a.s.	Česká Skalice	2379633	-
3.	KA Contracting ČR s.r.o.	Teplárna Náchod	Náchod	1114073	↓
4.	ČEZ, a.s.	Teplárna Dvůr Králové	Trutnov	638574	~
5.	Cukrovary a lihovary TTD, a.s.	Cukrovar České Meziříčí	České Meziříčí	312231	↑
6.	MAVE Jičín, a. s.	Mave Jičín – závod Vršce	Vršce	68045	↑
7.	Mydlářka a.s.	Závod Převýšov	Převýšov	53016	↑
8.	MAVE Jičín, a. s.	závod Soběraz	Železnice	43256	↑
9.	MACH DRŮBEŽ a.s.	drůbeží haly Smiřice	Smiřice	38759	↑
10.	Lipra a.s.	středisko Libřice	Libřice	38160	↑

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2008 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfeninfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylycín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	36	↓
2.	ŠKODA AUTO a.s.	Závod Kvasiny	Kvasiny	25	-
3.	Královéhradecká provozní, a.s.	ČOV Hradec Králové	Hradec Králové	18	↑
4.	Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	ČOV Náchod-Bražec	Náchod	10	~

Tabulka 8 – perzistentní organické látky (POPs)

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, jež vznikly jako vedlejší produkt jejich provozu, uvedených na **seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší (dioxinů, PCB a hexachlorbenzenu)**, rozšířené o **hexachlorbutadien (HCBd), pentachlorbenzen a organické sloučeniny cínu**, s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	139,00011	↑

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily v emisích **do ovzduší a do vody** nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Královéhradecká provozní, a.s.	ČOV Hradec Králové	Hradec Králové	7	↑
2.	Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	ČOV Náchod-Bražec	Náchod	1	↓

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily do **ovzduší a vody** anebo **v odpadech** předaly nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	28	↑
2.	Královéhradecká provozní, a.s.	ČOV Hradec Králové	Hradec Králové	13	~
3.	Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	ČOV Náchod-Bražec	Náchod	1	↓

Tabulka 11 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích do **ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	PETROF, s.r.o.	PETROF, s.r.o.	Hradec Králové	3376	↓
2.	PETER - GFK s.r.o.	provozovna Kocbeře	Kocbeře	1477	↓
3.	NOVOPOL a.s.	Velký Třebešov	Velký Třebešov	1429	↓
4.	PRO-COMPOSITE s.r.o.	PRO-COMPOSITE s.r.o.	Bílá Třemešná	379	↓
5.	SAB - Trafo, s.r.o.	SAB - Trafo, s.r.o.	Nové Město nad Metují	172	↓

Tabulka 12 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Saint-Gobain Orsil s.r.o.	SAINT-GOBAIN ORSIL s.r.o.	Častolovice	1178	↑

Tabulka 13 – dioxiny

Tento průmyslový provoz v roce 2008 vypustily **do ovzduší** nejvíce **dioxinů**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v gramech TEQ
1.	ČEZ, a.s.	Elektrárna Poříčí	Trutnov	0,11

ⁱ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list